

Sakari

Nabi Sakari Alaa Falan Naxan

Sεbε

Nabi Sakari a nabiya falani itoe sεbεxi nεn yanyina nde jεε kεmε suulun jεε mαxαjε benun Marigi Yesu xa bari. E nun Nabi Xage yi walima waxati kedenna nin. Yuda bαnsαnna muxune bata yi keli konyiyani Babilαn taani. E katama e mαn xa Ala Batu Banxin ti.

Kitabun yireni ito yitaxunxi dαxα firin. Sakari sora keden han sora solomasεxεna, na fe toone nan yεbama naxanye luxi alo xiyena. Ne bunna nεεn fa fala yamaan mαn na Yerusalεn taan nun Ala Batu Banxin ti, na findima waxati nεnεn nan na Alaa muxune xa.

Kitabun yireni ito bode fαxαn waxatina nde a fe falama, manga fajina nde yi fama Alaa mangayaan na waxatin naxan yi Isirayila yamanani (Sakari 9 han Sakari 12). Na nabiya falane Marigi Yesu a fe falaxi jεε kεmε suulun benun a xa liga. Na mato Sakari 9.9 nun 11.12-13 nun 12.10 nun 13.7 kui. A fe mαn sεbεxi Matiyu 21.4-5 nun Matiyu 26.31 nun Maraka 14.27 nun Yoni 19.37 kui.

¹ Dariyusi a mangayaan jεε firinden kike solomasεxεdeni, Alatala yi falan ti Nabi Sakari xa, Bereki a dii xεmεna, Yido mamandenna. A naxa:

² “Alatala xαlα gbeen ti nεn ε benbane xili ma.

³ Koni, i xa a fala e xa fa fala Alatala Sεnben Birin Kanna naxa iki: ‘E mαn xa fa n ma,’ Alatala Sεnben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, ‘N fan fama nεn ε ma.’ Alatala Sεnben Birin Kanna falan nan na ra.

⁴ Ε nama lu alo ε benbane, nabi fonne yi ito ralima naxanye ma: Alatala Senben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, ‘Ε xετε ε fe ηaxine nun ε κεwali ηaxine βoxo ra.’ Koni e mi e tuli mati, e mi n xuiin name. Alatalaa falan nan na ra.

⁵ Ε benbane minen? Nabine go? E ηεηε habadan?

⁶ Anu, n falane nun sariyan naxanye yamari nabine ma, n ma walikene, ne xa mi ε benbane li ba? Nayi e yi tubi, e yi a fala, e naxa, ‘Naxan lanxi nxo feene nun κewanle ma, Alatala Senben Birin Kanna bata na nan liga nxu ra alo a bata yi a ragidi kii naxan yi.’ ”

Fe to singena alo xiyena: Soone

⁷ Kike fu nun kedenden xii moxoηen nun naanindena, Sebati kikenā, Dariyusi a mangayaan ηεε firindena, Alatala yi falan ti Nabi Sakari xa, Bereki a dii xεmena, Yido mamandenna.

⁸ N fe toon tixi nen kαεν na alo xiyena. N soo ragina nde nan to soo gbeela fari, a yi tixi miriti wudine tagi darani. Soo gbeele, a gbeeli makatunxine e nun a fixene yi a xanbi ra.

⁹ N yi a maxoδin, n naxa, “Nanse itoe ra, n kanna?” Malekan naxan yi falan tima n xa, na yi n yabi, a naxa, “N xa a yita i ra naxan e ra.”

¹⁰ Muxun naxan yi tixi miriti wudine tagi, na yi a fala, a naxa, “Alatala ne nan xexi βoxoni sigadeni.”

¹¹ E yi dentεgen sa Alatala malekan xa naxan yi tixi miriti wudine tagi, e naxa, “Nxu bata βoxon birin yisiga, βoxon muxune birin sabatixi βoηε xunbenli.”

12 Nayi, Alatalaa malekan yi a fala, a naxa, “Alatala Senben Birin Kanna, i mi tinma kininkininne Yerusalen nun Yuda taane ma han waxatin mundun yi, i xaloxi naxanye ma xabu ne tonge solofere?”*

13 Malekan naxan yi falan tima n xa, Alatala yi fala fapine ti na xa, a yi a masabari.

14 Malekan naxan yi falan tima n xa, na yi a fala n xa, a n xa falani ito rali: “Alatala Senben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, ‘Xoxolon gbeena n yi Yerusalen nun Siyon ma fe ra.’†

15 Siya gbeten naxanye bene xunbenli, n bata xolo ne ma han! Amasoto n yi xaloxi nen ndedi, koni e tan bata yihadin fari sa.’

16 Nanara, Alatala ito nan falaxi, a naxa, ‘N mon fama nen Yerusalen taani kininkininni, n ma banxin mon yi ti. Se maliga lutin mon yibandunma nen Yerusalen taan xun ma.’ Alatala Senben Birin Kanna falan nan na ra.

17 I mon xa ito rali: Alatala Senben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, ‘Naxunna mon soma nen n ma taane yi. Alatala mon Siyon muxune madendenma nen, a mon yi Yerusalen sugandi.’ ”

2

Fe toon firindena alo xiyena: Fenne nun xabune

* **1:12: ne tonge solofere:** Na mato Yere mi 25.11 nun Yere mi 29.10 kui. † **1:14:** Ala xoxolon, bayo e nun a yamaan bata yi layirin xidi alo futun xidima kii naxan yi. Na kui, Ala a yamaan masuxuma alo xemena a naxanla makantanma kii naxan yi. A mi tinma a xa bira se gbete foxo ra a batu xinla ma, a mon mi tinma yama xonen xa a raxori. Na feen mato Xoro yaan 20.5 kui.

¹ N yi n yεen nakeli n yi fe toon ti alo xiye. Feri naanin yi n yεtagi.

² Malekan naxan yi falan tima n xa, n yi na maxodin, n naxa, “Nanse itoe ra?” A yi n yabi, a naxa, “Senbene nan e ra naxanye Yuda nun Isirayila nun Yerusalen raxuyaxi ayi.”

³ Na xanbi ra, Alatala yi xabu naanin yita n na.

⁴ N yi maxodinna ti, n naxa, “Itoe faxi nanse ligadeyi be?” A yi n yabi, a naxa, “Fenni itoe nan Yuda raxuyaxi ayi fefe, han muxu yo mi fa nε a xunni te. Koni xabuni itoe tan faxi e magaxudeni, e yi siya gbeteene senbene rabira, naxanye kelixi Yuda bɔxɔn xili ma alogo e xa Yuda kaane raxuya ayi.”

Fe toon saxandena alo xiyena: Se maliga lutina

⁵ N yi n yεen nakeli n yi fe toon ti alo xiye. Se maliga lutin yi suxi muxuna nde yii.

⁶ N yi a maxodin, n naxa, “I sigan minen?” A yi n yabi, a naxa, “N Yerusalen nan maligama, alogo n xa a yigboon nun a kuyan kolon.”

⁷ Malekan naxan yi falan tima n xa, na yi siga, koni maleka gbete yi fa na ralan.

⁸ A yi a fala a xa, a naxa, “I gi, sa a fala banxulanni ito xa, a Yerusalen kaane nun xuruseene wuyama ayi nen han! Yinna mi fa nε taan nabilinε.

⁹ Alatalaa falan ni ito ra, a naxa, ‘N tan yetena a kantanma nen alo teena a rabilinni, n yi n nɔrɔn nagodo a yi.’ ”

¹⁰ “E xɔdɔxɔ de!

E gi kɔmɛn fɔxɔn yamanan bun!”

Alatalaa falan nan na ra,

“Bayo n na ε raxuya ayi nen
bɔxɔn tongon naaninne ma.”

Alatalaa falan nan na ra.

¹¹ “ε xɔdɔxɔ!

Siyon kaane, ε gi,

ε tan naxanye dɔxi Babilɔn yi.”

¹² Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna naxa iki:

“A bata n xɛ binyeni siyane ma

naxanye fuxi ε ma,

bayo naxan na a yiin din ε ra,

a luxi nen

alo na bata a yiin din Ala yɛ diin na.

¹³ N kelima nen e xili ma yati,

e konyine yi e yii seene birin tongo yɛngɛni.

Nayi, ε a kolonma nen

a Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna nan n nafaxi.

¹⁴ ε xuini te sɛwani,

ε tan Siyon kaane,

bayo n fama nen,

n yi lu ε tagi.”

Alatalaa falan nan na ra.

¹⁵ Siya wuyaxine fama nen Alatala ma na lɔxɔni

e yi findi n ma yamaan na.

N luma nen ε tagi,

ε yi a kolon

a Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna nan n nafaxi ε ma.

¹⁶ Yuda mɔn findima nen Alatala gbeen na,

yamana sariɲanxina,

a mɔn yi Yerusalɛn sugandi.

¹⁷ Adamadiin birin xa a dundu Alatala yɛtagi,

amasɔtɔ a bata keli mini a yire sariɲanxini.

3

Fe toon naanindena alo xiyena: Saraxarali kuntigina

¹ A yi saraxarali kuntigi Yosuwe yita n na, a yi tixi Alatalaa malekan yetaḡi. Setana yi tixi a yiifanna ma a tɔɲεḡedeni.

² Alatalaa malekan yi a fala Setana xa, a naxa, “Alatala xa falan ti i xili ma, Setana, a xa falan ti i xili ma, a tan naxan Yerusalen sugandixi! Tεε yege dungin xa mi yi xεmeni ito ra ba naxan baxi tεeni?”*

³ Dugi xɔsixinε nan yi ragodoxi Yosuwe ma, a yi tixi malekan yetaḡi.

⁴ Naxanye yi tixi a yetaḡi, malekan yi a fala ne xa, a naxa, “ε dugi xɔsixinε ba a ma!” A mɔn yi a fala Yosuwe xa, a naxa, “A mato, n bata i hakεne ba i ma n dugi fajine ragodo i ma.”

⁵ N yi a fala, n naxa, “E xa namu sariḡanxin so a xunna!” E yi namu sariḡanxin so a xunna, e yi dugine ragodo a ma. Alatala malekan yi tixi na.

⁶ Alatala malekan yi ito rali Yosuwe ma, a naxa,

⁷ “Alatala Senben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, ‘Xa i sigan ti n ma kirane xɔn, xa i n ma yamarine suxu, i tan nan dɔxɔma n ma banxin nun n ma tanden xun na, n yi tiden fi i ma itoe ye naxanye tixi be.

⁸ Nayi, saraxarali kuntigi Yosuwe, i tan nun i fɔxɔrabiran naxanye dɔxi i yetaḡi, ε tuli mati!

* **3:2:** Yosuwe ito baxi kelideni Babilɔn taani a yi konyiyani denaxan yi. E nun Yahudiyana ndee nan faxi Yerusalen yi.

Amasɔtɔ muxuni itoe findima fe famatɔne taxam-
asenne nan na. N nan n ma walikεεn nafama nεn,
naxan xili “Nimεna.”

⁹ Amasɔtɔ gεmεn mato n naxan dɔxi Yosuwe
yεtagi. Fɔxɔ solofere nan na gεmε kedenna ma. N
sεbenla tima nεn a ma. Alatala Sεnben Birin Kanna
falan ni ito ra: N yamanani ito haken bama nεn a
ma lɔxɔ kedenni.

¹⁰ Na lɔxɔni, muxun birin a lanfaan xilima nεn, e
yi dɔxɔ e manpa binla nun xɔdε binla nininna ra.’
Alatala Sεnben Birin Kanna falan nan na ra.”

4

Fe toon suulundena alo xiyena: Lεnpu dɔxɔ sena

¹ Malekan naxan yi falan tima n xa nun, na
mɔn yi fa, a n nakeli alo muxun naxan naxulunxi
xixɔnli.

² A yi n maxɔdin, a naxa, “I nanse toma?” N yi
a yabi, n naxa, “N lεnpu dɔxɔ se xεma daxin nan
toma, e nun ture ramaradena a xuntagi. Lεnpu
solofere a ma. Ture godode solofere nan turen
sama lεnpu soloferene kui.

³ Oliwi wudi bili firin tixi ture ramaraden dεxɔn
ma, keden a yiifanna ma, keden a kɔmεnna ma.”

⁴ Malekan naxan yi falan tima n xa, n yi na
maxɔdin, n naxa, “N kanna, nanse itoe ra?”

⁵ A yi n maxɔdin, a naxa, “I mi a kolon?” N yi a
yabi, n naxa, “N mi a kolon, n kanna.”

⁶ Nayi, a yi a fala n xa, a naxa, “Alatalaa falan
ni i ra, a naxan tixi Sorobabeli ma, a naxa, ‘A mi
ligama sεnben xɔn hanma fangana, koni fɔ n ma
Niin barakan nin.’ Alatala Sεnben Birin Kanna
falan nan na ra.”

⁷ “Hali geya gbeen naxan Sorobabeli yεε ra, na findima nεn lantaan na. A fama nεn Ala Batu banxin konde γεmεn na, yamaan yi e xuini te, e naxa, ‘Ala xa hinan a ra habadan!’ ”

⁸ Alatala yi falan ti n xa, a naxa,

⁹ “Sorobabeli bata banxini ito ti fεlε, a mεn a raηanma nεn. Nayi, ε a kolonma nεn a Alatala Senben Birin Kanna nan n nafaxi ε ma.

¹⁰ Nde feene fεlεn magelema nεn a to xurun? Yamaan ηaxanma nεn e na γεmε matinxin seen to Sorobabeli yii.”

Na lenpu soloferene findixi Alatala yεεne nan na naxanye bεxεn birin yisigama.

¹¹ N yi a maxεdin, n naxa, “Nanse Oliwi wudi firinna ne ra, lenpu dεxε seen yiifanna nun a kεmεnna ma?”

¹² N mεn yi a maxεdin, n naxa, “Nanse Oliwi wudi yii firinna ne ra, naxanye ture godode xεma daxi firinne dεxεn, oliwi turen danguma naxanye kui?”

¹³ A yi n maxεdin, a naxa, “I mi a kolon naxan ne ra?” N yi a yabi, n naxa, “N mi e kolon, n kanna.”

¹⁴ Nayi, a yi a fala n xa, a naxa, “E findixi muxu firinne* nan na naxanye masusan turen na alogo e xa wali dunuηa birin Marigin xa.”

5

Fe toon sennindena alo xiyena: Danga kεdina

¹ N mεn yi n yεεn nakeli, n fe toon ti alo xiye, n kεdin mafilinxin to kore.

* **4:14:** Na ***muxu firinne*** findixi saraxarali Yosuwe nun yamana kanna Sorobabeli nan na.

² Malekan yi a fala n xa, a naxa, “I nanse toma?” N yi a yabi, n naxa, “N kedin nan toma kore, a kuya nongonna ye maxone, a yigbo nongonna ye fu.”

³ Nayi, a yi a fala n xa, a naxa, “Dangan nan na ra naxan xuyama ayi yamanan birin yi. A sebexi kedin foxo kedenna ma fa fala mujadene birin kedima nen yamanani. A mon sebexi foxo kedenna boden ma fa fala naxanye birin e koloma wuleni, ne fan kedima nen.

⁴ Alatala Senben Birin Kanna falan ni ito ra: ‘N dangani ito rafama nen, a yi so mujadene birin ma banxine yi e nun muxun naxanye birin e koloma wuleni n xinli. A luma nen e banxine kui alogo a xa e nun a xalanbene nun a gemene birin kala.’ ”

Fe toon soloferedena alo xiyena: Naxanla debedin kui

⁵ Malekan naxan yi falan tima n xa, na yi a maso, a a fala n xa, a naxa, “I yeen nakeli, i a mato naxan minin be iki.”

⁶ N yi a maxodin, n naxa, “Nanse a ra?” A yi n yabi, a naxa, “Liga se debedin nan famato a ra.” A mon yi a fala, a naxa, “Na nan toma yamanan muxun birin yi.”

⁷ E yi debedin de raganla yoxo daxini te, n yi jaxanla nde to dxi a kui.

⁸ Malekan yi a fala n xa, a naxa, “Fe jaxin misaala nan jaxanli ito ra.” Na xanbi ra, a mon yi jaxanla madeten debedin kui, a yi a deraganla deten a de ra.

⁹ N yi n yeen nakeli, n yi fe toon ti alo xiyena, n yi jaxalan firin to tunganje. Foyen yi e gabutene yi

alo yaya xɔnla gabutɛne. E yi debedin tongo, e te a ra kore.

¹⁰ Malekan naxan yi falan tima n xa, n yi na maxɔdin, n naxa, “E debedin xalima minɛn?”

¹¹ A yi a fala n xa, a naxa, “E sa banxin nan tima a xa Babilɔn yamanani. Banxin na rajɔn, debedin dɔxɔma nɛn mɛnni, e yi a batu.”

6

Fe toon solomasɛxɛdena alo xiyena: Wontoro naaninne

¹ N mɔn yi n yɛɛne rakeli, n yi fe toon ti alo xiye. N wontoro naanin to minɛ geya firinne longonna ra, sulan geyaan nan yi ne ra.

² Soo gbeele nan yi wontoro singen bandunma, a firindena soo fɔrɛne,

³ a saxandena, soo fixɛne, a naanindena, soo gbeeli makatunxine.

⁴ Malekan naxan yi falan tima n na, n yi na maxɔdin, n naxa, “Nanse itoe ra n kannu?”

⁵ Malekan yi a fala n xa, a naxa, “Bɔxɔn tongon naaninne foyene nan ne ra. E kelixi dunuɔa birin Marigin nan fɛma.

⁶ Soo fɔrɛne naxan bandunma, na sigama kɔmɛnna yamanan binna nin. Na xanbi ra, a fixɛne nan minima. A makatunxine sigama yiifanna yamanan binna nin.”

⁷ A gbeeli makatunxine yi mini, e yi wama bɔxɔni siga feni. Malekan yi a fala e xa, a naxa, “E siga, ɛ bɔxɔni siga!” E yi bɔxɔni siga.

⁸ A yi n xili, a naxa, “A mato, naxanye sigama kɔmɛnna yamanan binni, ne bata n nii yifan n ma kɔmɛnna yamanani.”

Yosuwe a mangayana

⁹ Alatala yi falan ti n xa, a naxa,

¹⁰ “I xa suxu muxune kiseene rasuxu, Xelidayi, Tobiya e nun Yεdaya. I xa siga Sofoni a dii Yosiya a banxini to, e faxi dεnaxan yi keli Babilɔn yi.

¹¹ I xa gbetin nun xεmaan tongo. I yi mangaya taxamasenna rafala i yi a so saraxarali kuntigi Yosuwe xun na, Yehosadaki a dii xεmena.

¹² I xa a fala a xa a Alatala Sεnβεn Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, ‘Muxun ni i ra naxan xili “Nimεna,” a sabatima nεn a dεnaxan yi, a yi Alatala Batu Banxin ti.

¹³ A tan nan Alatala Batu Banxin tima, mangayaan binyen yi lu a tan ma. A dɔxɔma nεn a mangaya gbεdeni, a nɔɔn ti. Saraxaralina nde fan dɔxɔma nεn a mangaya gbεdeni. Bɔɲε xunbenla yi lu e firinna tagi.’

¹⁴ Mangaya taxamasenna luma nεn Alatala Batu Banxini ɲɔxɔ lu seen na Xelemini nun Tobiya nun Yεdaya nun Sofoni a dii Xenixɔn.

¹⁵ Muxun naxanye makuya, ne fama nεn, e wali Alatala Batu Banxin tideni. Nayi, ε a kolonma nεn a Alatala Sεnβεn Birin Kanna nan n nafaxi ε ma. Na ligama nεn, xa ε Alatala xuiin name ki faji, ε Ala.”

7

Sun suxuna fe

¹ Dariyusi a mangayaan ɲεε naaninden kike solomanaaninden xii naaninde lɔxɔni, Kisilewi kikenana, Alatala yi falan ti Sakari xa.

² Betɛli kaane bata yi Sareseri nun Regemi-Meleki nun e muxune rasiga Alatala maxandideni.

³ E yi lan e Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna a saraxaraline nun nabine maxɔdin, e naxa, “Nxu lan nxu yi lu sunuxi ba, nxu lu sunna suxɛ kike suulunden ma ba, alo nxu a liga kii naxan yi ɲɛɛ wuyaxi danguxine yi?”

⁴ Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna yi falan ti n xa, a naxa,

⁵ “A fala yamanan muxune birin xa e nun saraxaraline, i naxa, ‘E to yi sunna suxuma ε yi sunu kike suulundene nun kike soloferedene yi, xabu ɲɛɛ tonge solofere, ε yi sunna suxuma n tan nan xa ba?’

⁶ E to yi ε dɛgema, ε yi ε min, ε mi yi a ligama ε yɛɛɛ xan xa ba?’

⁷ Alatala mi falan ne xan ti nabi singene xɔn ba, Yerusalɛn nun a rabilinna taane yi sabatixi bɔɲɛ xunbenli waxatin naxan yi, muxune yi dɔxi Negewi nun Sefala geyane yi waxatin naxan yi?’ ”

Sariya kɛndɛna

⁸ Alatala yi falan ti Sakari xa, a naxa,

⁹ “Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, ‘E xa kitin sa tinxinni, ε hinan ε bode ra, ε yi kininkinin.

¹⁰ E nama kaɲa gilɛne nun kiridine nun xɔɲɛne nun yiigelitɔne tɔrɔ, ε nama miriya ɲaxin tongo ε bode xili ma.’

¹¹ Koni e tan mi tin na ramɛ, e yi e xun xanbi so, e yi e tunle dutun.

¹² E bɔɲɛne yi xɔdɔxɔ ayi alo dayimuna. E yi tondi Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna sariyane ramɛ e nun

falane a yi naxanye tima nabi singene xɔn Alaa Niin barakani. Nayi, Alatala Senben Birin Kanna yi xɔlɔ han!

¹³ Alatala Senben Birin Kanna naxa, ‘N to yi xinla tima, e mi n natin. E fan na n xili, n mi e ratinma.

¹⁴ N na e raxuya ayi nen siyane birin ye e mi naxanye kolon. Yamanani geli nen e xanbi. Muxu yo mi yi sigan na, muxu yo mi yi keli na. E yi yamana fajini geli.’ ”

8

Yerusalɛn mɔn tima nen

¹ Alatala Senben Birin Kanna yi falan ti, a naxa,

² “Alatala Senben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, ‘Xɔxɔlɔn gbeena n yi Siyon ma fe ra han. N bɔɓɛn wolonxi a fe ra ki fajini!’ ”

³ Alatala ito nan falaxi, a naxa, “N mɔn fama nen Siyon yi, n yi dɔxɔ Yerusalɛn taani. Yerusalɛn fama nen xili badeni ‘jɔndi taana.’ Alatala Senben Birin Kanna geyaan yi xili ba ‘geya sarɔnanxina.’ ”

⁴ Alatala Senben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, “Xɛmɛ fonne nun jaxalan fonne mɔn dɔxɔma nen Yerusalɛn taan malandene yi, dunganna suxi e birin yii e siimaya xunkuyena fe ra.

⁵ Taan malandene rafema nen dii xɛmɛne nun dii tɛmɛne ra saba sodeni.”

⁶ Alatala Senben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, “Yanyina nde, yama dɔnxɛn naxan na lu, na kabɛma nen na feen ma na lɔxɔni, koni na mi n tan natɛɛnama!” Alatala Senben Birin Kanna falan nan na ra.

⁷ Alatala Senben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, “N nan n ma yamaan nakisima nen sogeteden nun sogegododen yamanane ma.

⁸ N fama nen e ra, e yi dɔxɔ Yerusalɛn taani. E findima nen n ma yamaan na, n yi findi e Ala ra, jɔndin nun tinxinni.”

⁹ Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, “E wɛkilɛ, ɛ tan naxanye falani itoe mɛma, nabine yi naxanye falama muxune yi Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna banxin bɛtɛn sama waxatin naxan yi a ti feen na.

¹⁰ Bayo benun na lɔxɔne, walikɛna hanma jingene wanla saranna mi yi sɔtɛ. Yaxune mi yi tinjɛ yamaan yi mini hanma e so bɔjɛ xunbenli. Amasɔtɔ n yi muxune luma e bode xili ma nen.

¹¹ Koni iki n mi fa a ligama yama dɔnxɛni ito ra alo waxati danguxine,” Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna falan nan na ra.

¹² “E sansiin sima nen bɔjɛ xunbenli. Manpa binle bogima nen. Bɔxɔn balon naminima nen. Tule igen fama nen. N na birin soma nen yama dɔnxɛn yii e kɛɛn na.

¹³ Yuda bɔnsɔnna nun Isirayila kaane, ɛ bata yi findi danga muxune ra siyane tagi kii naxan yi, n na ɛ rakisima nen, ɛ yi baraka na kiini. E nama gaxu, ɛ wɛkilɛ.”

¹⁴ Amasɔtɔ Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, “E benbane to yi n naxɔlɔma, n na a ragidi nen n xa ɛ jaxankata, n mi nimisa.

¹⁵ Koni iki n mɔn bata a ragidi, n xa a fajin naba ɛ xa, Yerusalɛn nun Yuda bɔnsɔnna muxune. Nayi, ɛ nama gaxu.

¹⁶ E xa feni itoe liga: E xa jɔndin fala ɛ bode xa, ɛ kitin sa jɔndini, kitin naxan bɔjɛ xunbenla rasoma.

¹⁷ Muxu yo nama miriya jaxin tongo a boden xili ma. E nama ɛ kɔlɔ wuleni. Amasɔtɔ n na feene

rapaxuxi,” Alatalaa falan nan na ra.

Sun suxun maxədinna yabina

¹⁸ Alatala Sənben Birin Kanna yi falan ti n xa, a naxa,

¹⁹ “Alatala Sənben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa: Kike naaninden sunna, kike suulunden sunna, kike solofereden sunna e nun kike fuden sunna, ne findima nən Yuda bənsənnə səwa ləxəne nun paxapaxa ləxəne ra, e nun sali ləxəne. Koni jəndin nun bəje xunbenla xa rafan ε ma de!”

²⁰ Alatala Sənben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, “Siya wuyaxine nun taa wuyaxi muxune mən fama nən.

²¹ Taa keden muxune fama nən taan bonna muxune ma, e naxa, ‘En siga Alatala maxandideni, en yi Alatala Sənben Birin Kanna fen! N tan fan sigama nən!’

²² Nayi, yama wuyaxin nun siya sənbe mane fama nən Alatala Sənben Birin Kanna fendeni Yerusalən taani, e yi a maxandi.”

²³ Alatala Sənben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, “Na ləxəne yi, xεmε fu fama nən keli siyane birin yi naxanye xuine birin falama, e yi e singan Yahudiya keden ma domaan lenben na, e yi a fala, e naxa, ‘En birin nan sigama, amasətə nxu bata a mε a Ala i xən.’ ”

9

Siya gbətene kitina

¹ Waliyiya falan ni i ra,
Alatala falan naxan tixi Xadiraki yamanan xili ma,
a Damasi taan li.
Amasətə Alatala gbeen nan adamadiin bonne ra,

alo Isirayila bənsənnə birin.

² A mən xa Xamata taan li,
Damasi danna,
e nun Tire taan nun Sidən taana,
kolonna gbo dənaxan yi.

³ Tire taan bata yinna ti,
a bata gbetin malan
alo burunburunna.
A xəmaan gbo alo kira xən borona.

⁴ Koni Marigina a bama a yii nən,
a yi a yinna radin baani,
təən yi taan gan.

⁵ Asikalən kaane na toma nən e gaxu.
Gasa kaane fan gaxuma nən e xuruxurun,
e nun Ekirən kaane,
amasətə e yigitəgema nən.
Mangayaan janma nən Gasa taani,
Asikalən taani gelima nən.

⁶ Siya basanxin fa Asadodi taan tongoma nən,
n yi Filisitine wason kala.

⁷ N suben bama nən e də wunla naxan yi,
e nun donse haramuxine.
E dənxi naxanye na lu,
ne fan findima nən en ma Ala gbeen na.
E yi lu alo Yuda xabila kedenna.

Ekirən kaane luma nən alo Yebusu kaane.

⁸ Ganla naxanye danguma
hanma naxanye fama,
n daaxama nən n ma yamaan makantandeni ne
ma.

E mi luma fitina muxu yo a nəən bun,
amasətə iki n yəən tixi e ra.

Mangan famatəna

9 Siyon kaane, ε naxan han!

Yerusalen kaane, ε xuini te sewani.

ε a mato!

ε mangan fama ε ma.

A tinxin. A bata rakisi.

A limaniya.

A fama sofanla nan fari,
sofali diina, sofali gilɛn diina.

10 N yengε so wontorone bama nɛn Efirami yi

e nun soone Yerusalen taani.

Yengε so xanle kalama nɛn.

A tan bɔɲε xunbenla ralima siyane ma nɛn.

A mangayaan xuyama ayi nɛn

keli fɔxɔ igen ma han fɔxɔ igena,

keli baan ma han bɔxɔn danna.

11 ε tan mabinni,

n na ε muxu suxine xunbama nɛn

en ma layirin wunla fe ra

naxanye ramaraxi alo kasorasane yili kui xareni.

12 ε mɔn xa so taa makantanxini,

ε tan kasorasaan naxanye yigi saxi.

N mɔn xa a rali ε ma to:

n ni i saranma nɛn dɔxɔɲa ma firin.

13 Amasɔtɔ n bata Yuda yitɔn alo xanla,

Efirami yi lu alo n ma xalimakunla.

Siyon, n ni i ya dii xemene rakelima nɛn Gireki

kaane xili ma.

N yi ε lu alo sofana silanfanna.*

14 Alatala a makenɛnma nɛn e xun ma,

a xalimakunla yi siga alo kuye sarinna.

Marigina Alatala xɔtaan fema nɛn,

a fa yiifari ma tule foyeni.

15 Alatala Senben Birin Kanna e rakantanma nɛn.

* **9:13: Silanfanna:** Sofane yengεso degεmana.

E e dεgema nεn,
 e sigan ti lantan gεmεne fari.
 E e minma nεn sεwani,
 e sarin alo dεlε minne.
 E lugo alo goron nafexina
 alo saraxa ganden tongonne wasan wunla ra kii
 naxan yi.

¹⁶ Alatala, e Ala e rakisima nεn na lεxεni,
 alo a xuruse kuruna.
 E nεrεxin yi lu a yamanani
 alo gεmε fajine mangaya taxamaseri kεmεtin ma.

¹⁷ E tofanma nεn han!
 E rayabuma nεn han!
 Balon banxulanne ragboma nεn,
 minse fajine yi sungutunne rayabu.

10

Ala nan bεne xunbenla fima

¹ E xa Alatala maxεdin
 a xa tulen nafa ε ma jεmεn na.
 A tan nan foyen nakelima,
 a yi tule gbeen nafa
 a yi birin ma xεεn nasabati.

² Amasεtε wule falan nan suxurene ra.
 Yiimatone wule feene nan toma.
 E wule xiye falane nan tima!
 E madεndεnna tima fala fuune nan na.
 Nanara, yamaan bata siga a xun xεn,
 e tεrεxi
 alo kari mi xuruseen naxanye ma.

³ N bata xεlε na xuruse rabane ma han!
 N yeεratine hakεne saranma e ra nεn.
 Amasεtε Alatala Sεnben Birin Kanna
 a jεxε luma nεn a kurun xεn,

a yamana, Yuda bənsəna.

A fama e ra nən yengeni

alo a soo kəndene.

⁴ Kuntigine sifan birin minima a tan nin.

Banxin tongon gəme kenden minima a tan nin.

Bubu wudin minima a tan nin.

Yenge so xanla minima a tan nin.

⁵ E luma nən alo sofa wəkilexine
naxanye e yaxune yibodonma yengeni

alo kira xən borona.

Bayo Alatala e xən,

e yengen soma nən,

e sofa soo ragine yarabi.

⁶ N Yuda bənsəna senbe soma nən,

n yi Yusufu bənsəna rakisi.

N mən e rafama nən e konni

bayo n bata kininkinin e ma.

E luma nən alo n mi e rabənin.

Alatala nan n tan na, e Ala,

n na e maxandine yabima nən.

⁷ Efirami kaane findima nən sofa wəkilexine ra.

E sɛwama nən alo e minxin na a ra.

E diine na toma nən, e naxan,

e sɛwama nən Alatalaa fe ra.

⁸ N nan n ma yamaan xilima nən,

n yi e malan.

N na e xunbama nən,

e mən yi wuya alo a fələni.

⁹ Hali n to e raxuyaxi ayi siyane ye,

n ma fe rabirama e ma nən yire makuyeni.

E nun e diine yi kisi,

e mən yi xete.

¹⁰ N na e rafama nən

keli Misiran yamanani

n yi e malan keli Asiriya yamanani.
N fama nɛn e ra Galadi nun Liban yamanani,
koni e mi xanɲe mɛnni.

¹¹ Ala baan walanne ragodoma nɛn
e yi tɔrɔ baani gidi,
hali Nila baan tilinne xɔrima nɛn.
Asiriya yamanan wason kalama nɛn,
Misiran yamanan sɛnbɛn yi ɲan.

¹² N tan nan e sɛnbɛ soma,
e yi sigan ti n xinli,
Alatalaa falan nan na ra.

11

¹ Liban bɔxɔna, i ya dɛɛne rabi.
Tɛɛn xa i ya suman binle gan.

² Fɔfɔ binle, ɛ gbelegbele,
amasɔtɔ suman wudin bata bira.
Wudi gbeene bata kala.

Basan warine, ɛ gbelegbele,
amasɔtɔ fɔtɔn xɔlɛn bata kala.

³ Xuruse rabane bata gbelegbele,
amasɔtɔ e binyen waxatin bata dangi.
Yatane bata wurundun,
bayo fɔtɔn gbeen bata kala Yurudɛn baan dɛ.

Xuruse rabane

⁴ Alatala n ma Ala naxa iki:
“I xa xuruse kuru faxa daxini ito raba.

⁵ Muxun naxanye e sarama
ne e kɔɛ raxabama,
e kɛwali ɲaxin mi saran e ra.

Naxanye e matima ne naxa,

‘Alatala tantun!

N bata bannaya!’

E raba muxune mi kininkininxi e ma.

⁶ Amasɔtɔ n mi fa kininkininma yamanan muxune ma,”

Alatalaa falan nan na ra.

“N bata e birin lu e bode a yii ma,

e nun e mangana yiin ma.

E yamanan ɲaxankatama nɛn.

N mi muxu yo bama e yii.”

⁷ Nayi, n yi xuruse kuru faxa daxin naba, katarabi xuruse tɔrɔxine ma. N yi dungan firin tongo. N yi keden xili sa “Fanna,” bonna “Lanna.” N yi xuruse kurun naba.

⁸ N yi xuruse raba saxan kedi kike kedenna bun. Diɲan yi ɲan n yi, n fan yi raɲaxu xuruseene ma.

⁹ Nayi, n yi a fala ne xa, n naxa, “N mi fa ε rabama. Xa naxan faxama, a xa faxa. Xa naxan lɔma ayi, a xa lɔ ayi. Naxanye na lu, ne xa e bode suben don.”

¹⁰ N yi n ma fanna dunganna tongo n yi a yigira, alogo n xa n ma layirin kala n naxan xidi nxu nun siyane birin tagi.

¹¹ A yi kala na lɔxɔni, nayi xuruse tɔrɔxin naxanye yi n matoma na lɔxɔni, ne yi a kolon a Alatalaa falan nan yi a ra.

¹² N yi a fala e xa, n naxa, “Xa a ε kenɛn, ε n saranna fi, xanamu, ε a lu na.” E yi gbeti gbanan tonge saxan fi n saranna ra.

¹³ Alatala yi a fala n xa, a naxa, “A wolε ayi fεɲε rafalan xa, e saran gbeeni ito naxan mirixi n xa.” N yi gbeti gbanan tonge saxanna tongo, n yi e woli Alatala banxini fεɲε rafalan xa.

¹⁴ Na xanbi ra, n yi n ma lan dunganna fan yigira alogo n xa ngaxakedenyaan kala Yuda nun Isirayila tagi.

¹⁵ Alatala yi a fala n xa, a naxa, “I mən xa xuruse raba xaxilitarena waliseene tongo.

¹⁶ Amasotə n tan yeteen xuruse rabana nde rafama nən yamanani. A mi a yengi dəxe xuruseene xən ma naxanye ləma ayi, a mi a dii xali nənene feŋje, a mi a maxələxine dandanje, a mi a kəndene baloe. Koni a yeXeε turaxine donma nən a yi e toron koten.”

¹⁷ Gbalon na xuruse raba fuyantenna xa, naxan xuruseene rabejinma!

Silanfanna xa a yiin sege*

a yi a yiifari ma yeen səxən.

A yiin xa faxa a ma fefe,

a yiifari ma yeen yi xəri.

12

Yerusalen xunba famatəna

¹ Waliyyi fa lan ni i ra,

Alatala falan naxan tixi Isirayila fe yi.

A tan naxan kore xənna nun bəxə xənna daxi, a yi muxun niin sa a yi,

Alatalaa falan ni ito ra:

² N Yerusalen findima nən dələ min seen na, naxan a rabilinna siyane birin fugama a ra.

Yerusalen taan nabilinma nən yengeni, e nun Yuda yamanan birin.

³ Na ləxəni, n Yerusalen findima nən ge me binyen na siyane birin xa.

Naxan yo na kata a yite feen na, na maxələma nən.

Bəxən siyane birin e malanma nən a xili ma.

* **11:17: Silanfanna:** Sofane yenge so degemana.

⁴ Alatalaa falan ni ito ra:

Na lɔxɔni

n faan nasoma nɛn e soone birin yi,

n yi gaxun naso e soo ragine yi.

Koni n nan n yɛɛn tima nɛn

Yuda bɔnsɔnna muxune ra.

N yi siyane soone birin yɛɛne xɔri.

⁵ Yuda mangane a falama nɛn e bɔɲeni,

“Yerusalɛn muxune bata en sɛnbɛ so

Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna barakani, e Ala.”

⁶ Na lɔxɔni,

n Yuda mangane luma nɛn

alo tɛɛ wolonne yegene dɛ,

alo xaye radɛgɛxin malo xidine tagi.

E fama e rabilinna siyane halagideni

e kɔmɛnna nun e yiifanna ma.

Koni Yerusalɛn kaane mɔn luma nɛn e konni.

⁷ Alatala Yuda dɔxɔdene nan singe rakisima,

alogo Dawuda yixɛtɛne nun Yerusalɛn muxune

binyen nama dangu Yuda muxune ra.

⁸ Na lɔxɔni,

Alatala Yerusalɛn kaane ratangama nɛn.

Hali naxan bata tagan e yɛ,

a yɛngɛn soma nɛn na lɔxɔni

alo Dawuda.

Dawuda yixɛtɛne fan luma nɛn

alo Ala yɛtɛna,

alo Alatalaa malekana e yɛɛ ra.

⁹ Na lɔxɔni,

n siyane birin naxɔrima nɛn

naxanye fama Yerusalɛn xili ma.

¹⁰ Nayi, n hinanna nun maxandin niin nagodoma

nɛn

Dawuda yixɛtɛne ma e nun Yerusalɛn muxune.

E yi e yεε rafindi n ma,
 e naxan yisəxənxi.
 E sunuma nən a fe ra
 alo dii keden peena.
 E a wugama nən səxələni,
 alo dii singena.

¹¹ Na ləxəni,
 sunun gboma ayi nən Yerusalən taani,
 alo Xadada-Rimən ma sununa Megido
 mεrεmεrɛni.

¹² Yamanan sunuma nən,
 xabilane birin yi lu e danna.
 Dawuda bənsənna a danna,
 e ɲaxanle fan e danna,
 Natan bənsənna a danna,
 e ɲaxanle fan e danna,

¹³ Lewi bənsənna a danna,
 e ɲaxanle fan e danna,
 Simayi bənsənna a danna,
 e ɲaxanle fan e danna,

¹⁴ e nun bənsənna bonne birin.
 Birin luma nən a danna,
 e ɲaxanle fan yi lu e danna.

13

Suxurene nun wule nabine

¹ Na ləxəni,
 tigin minima nən Dawuda yixetene xa,
 e nun Yerusalən muxune,
 alogo yulubine nun xəsin xa ba e ma.

² Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna falan ni ito ra:
 Na ləxəni,
 n suxurene xinle bama nən yamanani,
 ɲinan yi ti e xən ma fefe!

N mən nabine nun xaxili jaxin bama nən ya-manani.

³ Xa muxuna nde mən nabiya falan ti,
a nga nun a baba naxan a barixi,
ne a falama a xa nən,
e naxa, “I xa faxa,
amasɔtɔ i bata wulen fala Alatala xinli.”
A nga nun a baba naxan a barixi,
ne a sɔxɔnma nən
a nɛma nabiya falane tima.

⁴ Na lɔxɔni, nabine birin yagima nən
e fe toxine nun e waliyiya falane ra.
E mi fa nabiya domain soma sɔnɔn
alogo e xa madaxun ti.

⁵ E birin a falama nən, e naxa,
“Nabi mi n na, xɛɛ biin nan n na.
Amasɔtɔ muxuna nde n sara nən
xabu n dii jɔrɛ waxatini.”

⁶ Koni e a maxɔdinma nən, e naxa,
“Nanse laru itoe ra i kanken ma?”
A e yabima nən, a naxa,
“E n maxɔlɔ nən n xɔyine konni.”

Silanfanna

⁷ “Silanfanna,
i xa keli n ma xuruse rabaan xili ma,
xɛmɛn naxan n fɛma.”
Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna falan ni ito ra.
“Xuruse rabaan faxa,
yɛxɛɛne xa xuya ayi.
N yi keli a xunxurine xili ma.
⁸ Nayi, yamaan dɔxɔde saxan,
firin faxama nən keden yi lu na.
Alatalaa falan nan na ra.
⁹ N yi a dɔnxɛn sa tɛɛni

n yi a rasensɛn alo gbetina.
 N yi e mato tɛɛni,
 alo xɛmaan matoon kii naxan yi.
 Nayi, e n maxandima nɛn,
 n yi e yabi.
 N na a falama nɛn,
 ‘N ma yamaan nan ne ra.’
 E yi a fala, e naxa,
 ‘Alatala nan nɔ Ala ra.’ ”

14

Alatala fa lɔxɔna

- ¹ Alatalaa lɔxɔn fama.
 Yaxune ε seene yitaxunma nɛn ε yɛɛ xɔri.
² N siyane birin malanma nɛn
 e yi Yerusalɛn yɛngɛ.
 Taan suxuma nɛn.
 Banxine yi kui geli.
 E yi fu naxanle ma.
 Taan fɔxɔ kedenna yi siga suxuni.
 Koni yama dɔnxɛn luma nɛn taani.
³ Alatala kelima nɛn
 a yi na siyane yɛngɛ,
 alo a yi yɛngɛn soma waxati gbɛɛ yi kii naxan yi.
⁴ A tima nɛn na lɔxɔni Oliwi geyaan fari,
 naxan Yerusalɛn yɛtagi a sogeteden binni.
 Oliwi geyani bɔma nɛn a tagi,
 keli a sogeteden binni
 han a sogegodode binni.
 Folo gbeen yi lu na.
 Geyaan fɔxɔ kedenna xɛɛma nɛn kɔmɛnna ma,
 a fɔxɔ kedenna boden fan yi siga yiiƴanna ma.
⁵ Nayi, ε ε gima nɛn n ma geyane folon na.

Amasɔto geyane folon sigama nen han Aseli.

Ɛ ɛ gima nen

alo ɛ to ɛ gi bɔxɔ xuruxurunna yee ra,

Yusiya waxatini, Yuda mangana.

Nayi, Alatala fama nen, n ma Ala,

e nun malekane birin.

⁶ Na lɔxɔni,

kenen mi luma na,

hanma xunbenla hanma ige xundina.

⁷ E nun lɔxɔn bonne keden mi a ra.

Alatala nan na lɔxɔn kolon.

Yanyi mi luma na,

kɔɛ mi luma na.

Hali kɔeen na,

kenenna luma nen na.

⁸ Na lɔxɔni,

siimaya igen minima nen Yerusalɛn taani.

A fɔxɔ kedenna yi siga sogetede baan binni,

a fɔxɔ kedenna yi siga sogegodode fɔxɔ igen binni.

A minima nen soge fure waxatini alo jemena.

⁹ Alatala nan findima bɔxɔn birin mangan na.

Na lɔxɔni,

Alatala nan keden yatema Ala ra,

a keden peen xinla yi lu na.

¹⁰ Yerusalɛn rabilinna bɔxɔn birin

findima nen meremerɛn na,

keli Geba yi han Rimɔn yi,

Yerusalɛn yiifanna ma.

Yerusalɛn tima nen.

Taan danne yi lu iki:

Keli Bunyamin deen na

han de singen yireni

han tongonna dena.

Keli Xananɛli sangansoon ma

han mangana manpa ige badena.

11 Muxune dɔxɔma nɛn taani.

A mi fa halagima.

Yerusalɛn luma nɛn bɔɲɛ xunbenli.

12 Siyaan naxanye Yerusalɛn yɛngɛxi,

Alatala fitina fureni ito nan sama ne fari:

E birin fatin kunma nɛn e ɲɛɲɛn na.

E yɛɛne kunma nɛn e yɛ yinla ra,

e lɛnne fan yi kun e dɛ.

13 Na lɔxɔni,

Alatala gaxu gbeen nasoma nɛn e yi,

e yi e bode suxu e yiin ma,

e yi e bode yɛngɛ.

14 Yuda kaane fan Yerusalɛn xun mayɛngɛma nɛn.

E e rabilinna siyane birin ma nafunle tongoma

nɛn:

xɛmaan nun gbetin nun dugi gbegbe.

15 Na fitina fure sifan soone nun gbaxalone*

nun ɲɔgɔmɛne nun sofanle fan suxuma nɛn

e nun xuruseen naxanye birin yaxune daaxadeni.

16 Nayi, siyaan naxanye birin Yerusalɛn yɛngɛxi

na muxu dɔnxɛne fama nɛn ɲɛɛ yo ɲɛɛ,

e Manga Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna batu,

e yi Bubu Kui Sanla raba.†

17 Xa bɔxɔn xabilana nde tondi sigɛ Yerusalɛn taani

Manga Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna batudeni,

tulen mi fama e konni.

18 Xa Misiran kaane tondi sigɛ,

xa e mi fa, tulen mi fama na.

Alatala fitina furen nagodoma e ma nɛn

* **14:15: *Gbaxaloni*** itoe sɔtɔma soon nun sofanla na diin sɔtɔ waxatin naxan yi. † **14:16: *Bubu Kui Sanla*** fe sɛbɛxi Saraxaraline 23.33-38 kui.

a naxan nagodoma siyane ma
naxanye tondixi sigε Bubu Kui Sanla rabadeni.

19 Ala Misiran kaane fe ɲaxin saranma e ra na kii
nin,

a siyane yulubine birin saran e ra,
naxanye mi sigama Bubu Kui Sanla rabadeni.

20 Na lɔxɔni,

hali talandin naxanye singanxi soone ra

a sεbεma nεn ne ma fa fala:

“A Sariɲanxi Alatala xa.”

Tunden naxanye Alatalaa banxini

ne fan yatεma nεn se rasariɲanxine ra

alo saraxa ganden goronne.

21 Tunden naxanye birin Yerusalεn nun Yuda yi,
ne birin nasariɲanma nεn Alatala Sεnben Birin

Kanna xa.

Naxanye birin fama saraxa badeni,

ne nde xalima nεn,

alogo e xa sa kudin so e kui.

Na lɔxɔni, sare mati yo mi fa luma

Alatala Sεnben Birin Kanna batu banxini.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**

copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78